

אישיות – יהודה הלוי, ריה"ל (1075-1141)

רבי יהודה בן שמואל הלוי היה משורר ופילוסוף בתור הזהב של יהדות ספרד, מגדולי הכותבים היהודים בימי הביניים ובכלל. יצירתו המרכזית היא האפולוגטיקה הפילוסופית "ספר ההוכחה והראיה להגנת הדת הבזויה והשפלה", וכן קינות כמו "ציון הלא תשאלו" ושירים מפורסמים אחרים, הוא כתב גם את "ספר הכוזרי". בשנת 1140 הפליג לארץ ישראל, נסיבות מותו וכן גם מקום קבורתו לא ידועים ויש עליהם אגדות רבות. שמו הונחז ברחובות רבים בישראל, הייתה אוניה מעפילים על שמו, ויצירותיו נלמדות בבית הספר, מושב בית הלוי נקרא על שמו ובעיר קורדובה יש כיכר על שמו. [הרחבה למתעניינים](#)

מושג – בני משה (1889-1897)

היה ארגון סתרים מסוג ארגון אחווה גברי וציוני, שהוקם במתכונת דומה לארגון הבונים החופשיים. מייסד הארגון היה אחד העם. הארגון נוסד באודסה בשנת 1889 בתאריך ז' באדר, שעל פי המסורת היהודית הוא יום הולדתו ויום פטירתו של משה רבנו, ועל שמו הוא נקרא. האגודה דגלה בהכשרה רוחנית שתטפח לאומיות יהודית מוסרית כהכנה להתיישבות בארץ. היא כללה מאה חברים בקירוב, שנבחרו בקפדנות. ב-1896 הצטרף אליה חיים ויצמן. חברי הארגון חיפשו דרך חדשה בהנהגת אחד העם, הם דגלו בציונות הרוחנית. רבים מחברי התנועה חשו כי חייב להיות שינוי רדיקלי, שינוי שיפנה את המאמץ העיקרי מעלייה לארץ ישראל או מאמצים דיפלומטיים במסגרת הציונות המדינית, אל תהליך "הכשרת הלבבות" ולהרחיב בקרב העם את רעיון הלאומיות היהודי. חברי הארגון פעלו להקמת בתי ספר, ובפרט בתי ספר לבנות, אספו ספרים לשם הקמת ספריות בארץ ישראל, הוציאו לאור עיתון בשם "מכתבים מארץ ישראל". בוורשה יסדו את הוצאת הספרים "אחיאסף" ואת "השילוח". ל"בני משה" קמו מתנגדים משני כיוונים: רבים באגודת חובבי ציון דרשו שלא לעכב את העבודה המעשית בארץ, וחרדים חששו כי כוונת "בני משה" היא להנהיג רפורמה בדת. האגודה הייתה חסרת תוכנית פעולה מעשית וכוחה נחלש. היא התפרקה בשנת 1897 לאחר שמונה שנות פעולה. [הרחבה למתעניינים](#)

מילה/ביטוי בעברית – דיטה

מקורה ביוונית ונעשה בה שימוש על ידי חז"ל ומשמעותה קומה, מפלס.

מונח טכנולוגי – מחשב קוונטי

זאת מכונה המעבדת נתונים תוך שימוש ישיר בתכונות של מכניקת הקוונטים. מחשב קוונטי שונה ממחשב רגיל, בכך שהוא משתמש בקיוביט במקום ביט כיחידת המידע הבסיסית, והפעולות הבסיסיות שניתן לבצע על קיוביטים שונות מהשערים הלוגיים העומדים בבסיסו של מחשב קלאסי, המבוסס על מעגלים חשמליים ולכן נתונים תוצאות של 1 או 0 אשר הם בסיסה של הלוגיקה הבינארית. [הרחבה למתעניינים](#)

בברכת "אם לא תשאל איך תדע"
אבא

[הצטרפות / הסרה מרשימת התפוצה של מרחיב הדעת](#)
[לקריאת גיליונות קודמים באתר שלי](#)